

ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
РІШЕННЯ
іменем України

30 липня 2019 року

м. Ужгород

№ 260/1077/19

Закарпатський окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Ващиліна Р.О., суддів – Калинич Я.М., Микуляк П.П.
при секретарі судового засідання Неміш Т.В.
за участю:

позивача: представники - Богомазов П.С., Борсенко О.В.,

відповідача: представник - Куруц А.А.,

третя особа: представник – Лендел О.В.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Токара Едгара Володимировича до Державної організації (установа, заклад) «Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69», третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, кандидат у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №69 Балоба Віктор Іванович про визнання протиправними та скасування рішення, зобов'язання вчинити дії, -

ВСТАНОВИВ:

Токар Едгар Володимирович звернувся до Закарпатського окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до Державної організації (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69", в якому просить: 1) визнати протиправним та скасувати протокольне рішення №3 від 23.07.2019 р., прийняте Державною організацією (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69" (ідентифікаційний код юридичної особи 43038158); 2) зобов'язати Державну організацію (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69" (ідентифікаційний код юридичної особи 43038158) повторно розглянути подану 22 липня 2019 року Токарем Едгаром Володимировичем заяву про повторний перерахунок голосів виборців на виборчих дільницях одномандатного виборчого округу № 69; 3) зобов'язати Державну організацію (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69" (ідентифікаційний код юридичної особи 43038158) провести повторний підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях №№210177, 210312, 210313, 210337, 210696, 210712 в частині, що стосується проведення виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69.

Заявлені позовні вимоги обґрунтовує тим, що під час проведення 21 липня 2019 року голосування на позачергових виборах народних депутатів України на багатьох виборчих дільницях одномандатного виборчого округу №69 було порушено принципи виборчого процесу, які закріплені у ст.ст. 2-10 Закону України «Про вибори народних депутатів України», що зафіксовано офіційними спостерігачами шляхом складання відповідних актів, а також засобами фото- та відеозапису, які були подані відповідним дільничним виборчим комісіям 21 липня 2019 року до закінчення процедури голосування. У зв'язку з наведеним 22 липня 2019 року позивач звернувся до окружної виборчої комісії одномандатного виборчого округу №69 із заявою про проведення повторного підрахунку голосів виборців на виборчих дільницях №№210004, 210032, 210177, 210312, 210313, 210326, 210327, 210332, 210337,

*308*904580*1*2*

210339, 210344, 210687, 210693, 210696, 210703, 210705, 210712 в одномандатному виборчому окрузі №69 та долучив відповідні докази, а тому вважає, що у відповідача були наявні всі законодавчі підстави для проведення повторного підрахунку голосів виборців. Незважаючи на це, відповідач протокольним рішенням №3 від 23 липня 2019 року відмовив у задоволенні його заяви. Причина такої відмови позивачу невідома. Окремо звернув увагу суду на порушення відповідачем форми прийняття рішення за результатами розгляду заяви, оскільки протокольне рішення приймається виключно з питань поточної діяльності комісії. В даному ж випадку комісія була зобов'язана прийняти окреме рішення у формі постанови. Тому вважає, що оскаржене рішення окружної виборчої комісії суперечить положенням ч. 3 та ч. 6 ст. 35 Закону України «Про вибори народних депутатів України», а тому є протиправним та підлягає скасуванню.

Ухвалою Закарпатського окружного адміністративного суду від 29 липня 2019 року у задоволенні заяви позивача про вжиття заходів забезпечення доказів відмовлено.

Ухвалою Закарпатського окружного адміністративного суду від 29 липня 2019 року залучено в якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №69 Балугу Віктора Івановича.

В судовому засіданні представники позивача заявлені позовні вимоги підтримали в повному обсязі з мотивів, наведених в позовній заяві, та просили суд їх задовольнити.

Представник відповідача проти позову заперечив та просив суд у його задоволенні відмовити, обґрунтовуючи обставинами, зазначеними у відзиві на позов від 29.07.2019 р. Так, зокрема, зазначив, що 22 липня 2019 року Токар Е.В. звернувся до окружної виборчої комісії із заявою, що містила ознаки скарги щодо порушень законодавства про вибори депутатів, яка була належним чином розглянута та 23 липня 2019 року прийнято вмотивоване рішення щодо її відхилення з підстав невідповідності вимогам п.п. 10, 11 ст. 94 Закону України «Про вибори народних депутатів України». Вважає, що таке рішення прийнято з дотримання законодавчих норм, оскільки докази, на які посилається позивач не ставлять під сумнів результати підрахунків голосів виборців на виборчих дільницях в межах одномандатного виборчого округу. Вказує на те, що обласною виборчою комісією було зареєстровано офіційних спостерігачів від Токара Е.В., окрім того у складі кожної виборчої дільниці був присутній член ДВК від суб'єкта подання кандидата Токара К.В. Тому вважає, що в разі наявності дійсних грубих порушень законодавства про вибори позивач мав змогу належним чином реагувати та вживати відповідні заходи, чого зроблено не було. Зокрема, протоколи про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з «Окремими думками» не надходили, акти про виявлені порушення не містять вхідних номерів реєстрації у дільничних виборчих комісіях, а зареєстровані були належним чином розглянуті.

Представник третьої особи в засідання суду 29 липня 2019 року проти задоволення позовних вимог заперечив з мотивів їх безпідставності та подав суду відповідні письмові пояснення. Зокрема, зазначив, що виключні підстави для проведення повторного перерахунку голосів встановлені в ст. 94 Закону України «Про вибори народних депутатів України», серед яких наявність ознак розпечатування пакетів із запакованими документами дільничної виборчої комісії та скарг, що ставлять під сумнів результати підрахунку голосів виборців. Жодних доказів існування ознак розпечатування пакетів із запакованими документами дільничної виборчої комісії позивачем надано не було. Протоколи про підрахунок голосів виборців на всіх виборчих дільницях були підписані всіма членами комісії без зауважень та висловлення окремої думки, в тому числі, тими, що включені за поданням Токара Е.В. Зазначає, що підставою для розгляду дільничними виборчими комісіями питань щодо порушень, що мали місце під час проведення голосування, є відповідна заява/скарга, але аж ніяк не акт. Однак зі скаргами позивач до дільничної виборчої комісії не звертався. Вважає, що акт тільки засвідчує факт порушення, але сам по собі не може зобов'язати комісію прийняти рішення по викладеним в ньому обставинам. Окремо звернув увагу суду на те, що обов'язковою умовою для проведення перерахунку голосів є недопущення переміщення запечатаних пакетів з виборчими документами до проведення такого з приміщення, де відбувається засідання окружної виборчої комісії, що

гарантує неможливість їх підміни та спотворення результатів виборів. Разом з тим, виборча документація переносилась з приміщення, де відбувалося засідання комісії (1-й поверх будівлі Мукачівської міської ради) на 3-й поверх, де знаходилася поза межами контролю її членів, що робить неможливим проведення повторного перерахунку голосів. З огляду на що вважає, що окружна виборча комісія, надавши оцінку заяві Токара Е.В. та доданим до неї актами, більшістю голосів членів комісії прийняла рішення про відмову у її задоволенні через відсутність доказів порушення вимог законодавства, що ставлять під сумнів результати підрахунку голосів виборців.

Окрім того, в судовому засіданні було заслухано покази свідків.

Так, допитаний в якості свідка Туз С.О., довірена особа Токара Е.В., повідомив суд про те, що під час голосування 21 липня 2019 року ним було зафіксовано численні порушення вимог виборчого законодавства, що проявилися у знаходженні в кабінці для голосування разом з виборцями сторонніх осіб; на виборчій дільниці №210712 було виявлено факт знищення виборчої документації (порваний, зім'ятий протокол), про що повідомлено органи Національної поліції, який в подальшому членом дільничної виборчої комісії було поміщено в сейф. Стосовно розгляду заяви повідомив, що мотивація прийнятого рішення йому невідома, а обставини, які ним викладені, ОВК не досліджувало.

Допитаний в якості свідка Гокс О.О., за його словами, журналіст, який був присутній на дільничній виборчій комісії №210712 21 липня 2019 року з 07:00 год. пояснив, що медичний персонал лікарні (медсестри) з 08:00 год. організували явку виборців, яка станом на 10:00 год орієнтовно складала 90%. Повідомив також про те, що, на його думку, в голосуванні на вказаній дільниці брали участь сторонні особи, які не включені до списку виборців, оскільки відрізнялися за формою одягу від інших виборців спеціальної виборчої дільниці №210712 – Мукачівської центральної районної лікарні. Також припускав вплив на волевиявлення виборців сторонніх осіб. Жодних актів про факти виявлених порушень у день голосування не складав, членів дільничних виборчих комісій не повідомляв, оскільки був зайнятий у виборчому процесі. На запитання щодо наявності порушень під час підрахунку голосів та встановлення результатів виборів на виборчій дільниці №210712 повідомив, що про такі факти йому не відомо. Фіксація видачі бюлетенів без документів ним не проводилася.

Також позивачем було долучено в якості доказу відеозапис, який, на його думку, фіксує численні факти порушення виборчого законодавства, що був оглянутий в судовому засіданні в якості доказу.

Представником третьої особи було надано в якості доказу відеофіксацію частини засідання окружної виборчої комісії 23 липня 2019 року, на якому було прийнято оскаржене рішення.

Розглянувши подані сторонами документи та матеріали справи, заслухавши пояснення представників сторін та третьої особи, покази свідків всебічно та повно з'ясувавши всі фактичні обставини справи, на яких ґрунтуються позовні вимоги, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд дійшов наступних висновків.

Судом встановлено, що указом Президента України "Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів" №303/2019 від 21.05.2019 р. достроково припинено повноваження Верховної Ради України восьмого скликання та призначено позачергові вибори до Верховної Ради України на 21 липня 2019 року.

Постановою Центральної виборчої комісії №919 від 31.05.2019 р. утворено окружні виборчі комісії з виборів народних депутатів України на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року.

Постановою Центральної виборчої комісії №1288 від 25 червня 2019 року "Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України, висунутих політичною партією "Слуга народу" в одномандатних виборчих округах на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року" Токара Едгара Володимировича (далі – Токар Е.В.) було зареєстровано кандидатом в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі

№69.

Постановою №55 від 16 липня 2019 року Округової виборчої комісії з виборів народних депутатів України Одномандатного виборчого округу №69 прийнято подання про реєстрацію офіційних спостерігачів від кандидата у народні депутати Токара Е.В.

21 липня 2019 року проведено позачергові вибори народних депутатів України.

22 липня 2019 року о 06:00 год. Токар Е.В. звернувся до ОВК із заявою, в якій просив провести повторний підрахунок голосів на виборчих дільницях №№210004, 210032, 210177, 210312, 210313, 210326, 210337, 210339, 210344, 210687, 210693, 210696, 210705, 210712 в одномандатному виборчому окрузі №69. Подану заяву обґрунтував тим, що під час проведення голосування на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року на вказаних виборчих дільницях офіційними спостерігачами від кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №69, було виявлено численні факти порушення Закону України «Про вибори народних депутатів України», що ставлять під сумнів результати підрахунку голосів виборців.

До вказаної заяви було долучено копії актів про виявлення порушення Закону України «Про вибори народних депутатів» на 13 аркушах, копію талону-повідомлення єдиного обліку №7937, копію акту списання зіпсованого протоколу від 22 липня 2019 року та матеріали фото- та відеофіксації виявлених порушень.

Протокольним рішенням №3 від 23 липня 2019 року ОВК відхилила, в тому числі, заяву Токара Е.В., як таку, що не відповідає вимогам п.п. 10, 11 ст. 94 Закону України «Про вибори народних депутатів України».

Вважаючи таке рішення ОВК протиправним, прийнятим з недотриманням порядку, встановленого чинним законодавством, та таким що порушує його права як кандидати у народні депутати України, позивач звернувся з даним адміністративним позовом до суду.

Приймаючи рішення по суті спірних правовідносин, суд виходить з наступного.

Порядок проведення виборів народних депутатів, в тому числі питання здійснення голосування та встановлення результатів виборів, оскарження рішень, дій чи бездіяльності, що стосуються виборів депутатів, регламентується нормами Закону України "Про вибори народних депутатів України" №4061-VI від 17.11.2011 р. (далі – Закон).

Відповідно до ч. 1 ст. 25 Закону, виборчі комісії є спеціальними колегіальними органами, уповноваженими організувати підготовку та проведення виборів депутатів і забезпечувати додержання та однакове застосування законодавства України про вибори депутатів.

Порядок прийняття та розгляду документів дільничних виборчих комісій округовою виборчою комісією регулюються нормами статті 94 Закону.

Так, зокрема, згідно ч. 1 зазначеної статті з моменту закінчення голосування округова виборча комісія розпочинає засідання, яке продовжується безперервно до встановлення підсумків голосування у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та в одномандатному окрузі.

Ч. 5 ст. 94 Закону встановлено, що при прийнятті документів дільничної виборчої комісії округова виборча комісія перевіряє комплектність документів та цілісність упаковки усіх пакетів з виборчими документами. При цьому кожний член комісії має право оглянути кожний пакет з документами. У разі повної комплектності виборчих документів та цілісності упаковки усіх пакетів відкриваються почергово пакети з протоколами про підрахунок голосів на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та одномандатному окрузі та оголошуються відомості, зазначені у них. За результатами розгляду документів дільничної виборчої комісії та скарг про порушення вимог цього Закону під час проведення голосування та підрахунку голосів на виборчій дільниці, а також під час транспортування виборчих документів до округової виборчої комісії, що надійшли до округової виборчої комісії на момент прийняття документів дільничної виборчої комісії, округова виборча комісія окремо по виборах у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та в одномандатному окрузі приймає одне з рішень:

1) **прийняти виборчі документи від дільничної виборчої комісії** та врахувати відомості протоколів про підрахунок голосів на виборчій дільниці у загальнодержавному

окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному округі при встановленні підсумків голосування в межах виборчого округу;

2) відмовити у прийнятті виборчих документів по загальнодержавному округу в межах одномандатного округу та (або) одномандатному округу від дільничної виборчої комісії та зобов'язати дільничну виборчу комісію виправити виявлені недоліки шляхом складання протоколу (протоколів) з поміткою "Уточнений";

3) **провести повторний підрахунок голосів на виборчій дільниці** в порядку, встановленому цим Законом по виборах у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) в одномандатному окрузі.

Відповідно до ч. 3 ст. 94 Закону, засідання окружної виборчої комісії, зазначене у частині першій цієї статті, оформляється протоколом безперервного засідання, який підписується головою або головуючим на засіданні, а також секретарем виборчої комісії або членом виборчої комісії, який виконував на зазначеному засіданні обов'язки секретаря. До протоколу приєднуються (за наявності) окремі думки членів виборчої комісії, які брали участь у засіданні і не згодні з прийнятим окружною виборчою комісією рішенням.

На момент розгляду справи протокол безперервного засідання ОВК суду надано не було.

Рішення, передбачене частиною п'ятою цієї статті, приймається шляхом голосування усіх членів окружної виборчої комісії більшістю від загального складу комісії і фіксується у протоколі засідання окружної виборчої комісії (ч. 6 ст. 94 Закону).

Відповідно до ч. 10 ст. 94 Закону, **за наявності заяв або скарг, підтверджених відповідно оформленими актами**, складеними кандидатами у депутати, їх довіреними особами, уповноваженими особами партій, офіційними спостерігачами, виборцями, про порушення вимог цього Закону під час проведення голосування та (або) підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі, що ставлять під сумнів результати підрахунку голосів виборців на цій виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі, а також за наявності акта або письмової заяви чи скарги осіб, зазначених у частині першій статті 93 цього Закону, про порушення вимог цього Закону під час транспортування до окружної виборчої комісії протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та інших документів **окружна виборча комісія може прийняти рішення про проведення повторного підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі.**

Згідно ч. 11 ст. 94 Закону у разі неможливості усунення без перерахунку виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі та (або) одномандатному окрузі неточностей у протоколі (протоколах) дільничної виборчої комісії у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі, а також у разі наявних ознак розпечатування пакетів із запакованими документами дільничної виборчої комісії по загальнодержавному округу та (або) одномандатному округу **окружна виборча комісія зобов'язана прийняти рішення про повторний підрахунок голосів виборців на цій виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі.**

Таким чином, Закон встановлює, що окружна виборча комісія приймає виборчі документи від дільничної виборчої комісії, відмовляє у їх прийнятті або вирішує питання щодо проведення повторного підрахунку голосів за результатами розгляду документів дільничної виборчої комісії та скарг про порушення вимог цього Закону.

З матеріалів справи вбачається, що у зв'язку з виявленням під час проведення голосування порушень виборчого законодавства, зафіксованих відповідними актами уповноважених осіб, позивач 22 липня 2019 року о 06:00 год. (до завершення прийняття виборчих документів від дільничних виборчих комісій) звернувся до ОВК із заявою про проведення повторного підрахунку голосів на зазначених виборчих дільницях. Однак така була відхилена протокольним рішенням ОВК з підстав невідповідності вимогам ч.ч. 10, 11 ст. 94 Закону.

Спiр в данiй адмiнiстративнiй справi виник з приводу неналежного, на думку позивача, розгляду поданої суб'єктом виборчого процесу до ОВК заяви про проведення повторного підрахунку голосів виборців у зв'язку з наявністю в такого сумніву щодо їх результатів.

Відповідач заявляє, що Токар Е.В. 22 липня 2019 року звернувся до ОВК саме зі скаргою в розумінні Порядку розгляду скарг виборчими комісіями з виборів народних депутатів України, затвердженого постановою ЦВК №133 від 31.07.2012 р., про що окремо наголошує у поданому до суду відзиві, та стверджує, що така була розглянута у встановленому чинним законодавством порядку, за результатами чого прийнято відповідне вмотивоване рішення.

Разом з тим, суд не може погодитися з такою позицією відповідача з огляду на наступне.

Судом встановлено, що протокольним рішенням №3 від 23 липня 2019 року ОВК відхилила заяву, в тому числі Токара Е.В., як таку, що не відповідає вимогам ч. 10 та ч. 11 ст. 94 Закону.

Вирішуючи питання правомірності оскарженого рішення крізь призму основних засад адміністративного судочинства, суд повинен дослідити, чи прийнято таке на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Зазначене кореспондується також з встановленим Конституцією України обов'язком будь-якого суб'єкта владних повноважень діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За результатами проведеного дослідження прокольного рішення ОВК №3 від 23 липня 2019 року на предмет його відповідності вимогам виборчого законодавства, суд зауважує наступне.

Як вбачається зі змісту оскарженого рішення заява Токара Е.В. від 22 липня 2019 року повернута без розгляду не була, що не заперечується представником відповідача.

Більше того, суд вважає, що заява позивача від 22 липня 2019 року по суті розглянута взагалі не була, питання, що підлягають дослідженню під час розгляду такої не досліджувалися, оскільки заява Токара Е.В. протокольним рішенням №3 була відхилена.

Суд не бере до уваги твердження відповідача про те, що за результатами розгляду скарги було прийнято вмотивоване рішення, оскільки жодного обґрунтування причин невідповідності такої нормам ч.ч. 10, 11 ст. 94 Закону та відомостей щодо результатів розгляду питань, якій в ній порушені, протокольне рішення №3 від 23 липня 2019 року не містить.

Суд зазначає, що норми чинного законодавства не передбачають можливість виборчої комісії відхилити подану до нею заяву.

Окрім того, суд зауважує, що оскаржене протокольне рішення №3 не відповідає також положенням Закону в частині дотримання встановленої ст. 35 Закону форми.

Так, відповідно до ч. 3 ст. 35 Закону, рішення виборчої комісії з розглянутого питання оформляється у формі постанови, яка повинна містити:

- 1) найменування комісії;
- 2) найменування постанови;
- 3) час, дату та місце прийняття і порядковий номер постанови;
- 4) мотивувальну частину з посиланням на обставини, що зумовили розгляд питання на засіданні комісії, посиланнями на відповідні положення нормативно-правових актів або постанову виборчої комісії вищого рівня чи рішення суду, якими керувалася комісія при прийнятті постанови;
- 5) резолютивну частину.

Протокольні рішення, згідно ч. 6 ст. 35 Закону, можуть прийматися тільки з питань поточної діяльності комісія, зміст яких заноситься до протоколу виборчої комісії та не оформлюється окремим документом.

Проте за результатами розгляду заяви Токара Е.В. ОВК прийняла саме протокольне рішення, що суперечить вищезазначеним вимогам.

Суд окремо зазначає, що в п. 2 резолютивної частини протокольного рішення ОВК самотійно зазначило на необхідність направлення заявникам саме копії постанови, чим

фактично визнано передбачену законодавством форму такого рішення.

На запитання суду щодо причин такої невідповідності представник відповідача відповів про наявність технічної помилки.

Суд критично оцінює твердження представника відповідача про те, що докази, на які посилається позивач не ставлять під сумнів результати підрахунків голосів виборців на виборчих дільницях та не можуть слугувати підставою для проведення повторного підрахунку голосів, оскільки такі не були належним чином досліджені ОВК під час прийняття оскарженого рішення.

Вирішуючи спори, суд повинен досліджувати правомірність рішення суб'єкта владних повноважень на момент його прийняття та не може обґрунтовувати юридичну правомірність таких актів в контексті обставин, що не були підставою їх прийняття. Рішення суду не може ґрунтуватися на припущеннях і домислах.

У зв'язку з тим, що факти та докази наявності порушення виборчого законодавства на вказаних в заяві виборчих дільницях під час проведення голосування 21 липня 2019 року не перевірялися відповідачем, а оскаржене рішення прийнято без їх врахування, суд не може підміняти собою уповноважений на те орган та здійснювати перевірку таких обставин при дослідженні правомірності прийнятого суб'єктом владних повноважень рішення.

Суд також відхиляє посилення представника відповідача на постанову ЦВК №1830 від 27.07.2019 р., в якій, на його думку, надана реальна оцінка актом та заявам кандидата у народні депутати України про порушення Закону, оскільки така за хронологією була винесена пізніше. Більше того, оцінку поданим актам та фактам порушення повинна надавати саме та виборча комісія, до якої звернувся зі скаргою відповідний суб'єкт виборчого процесу.

Верховний Суд у своїй постанові від 16.05.2018 р. у справі №826/23192/15 зазначив, що вирішуючи спори, суд повинен досліджувати правомірність рішення суб'єкта владних повноважень на момент його прийняття (вчинення) та не може обґрунтовувати юридичну правильність (правомірність) таких актів із урахуванням подій, які сталися, або могли статися у майбутньому. Рішення суду не може ґрунтуватися на тих фактичних обставинах, які на момент його ухвалення хронологічно ще не відбулися, проте, ймовірно, могли мати місце у майбутньому.

За правилами, встановленими ст. 77 КАС України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Разом з тим, нормами ч. 2 ст. 77 КАС України обов'язок доказування в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень покладається на відповідача.

Провівши правовий аналіз законодавчих норм, що регулюють спірні правовідносини крізь призму встановлених судом обставин справи, суд дійшов висновку, **що відповідач не розглянув у встановленому законом порядку заяву Токара Е.В. від 22 липня 2019 року**, чим порушив гарантоване виборчим законодавством право позивача на оскарження питань, що стосуються виборчого процесу. Тому з метою забезпечення захисту прав позивача суд дійшов висновку про необхідність задоволення позовних вимог в частині визнання протиправним та скасування протокольного рішення №3 від 23.07.2019 р. та зобов'язання ОВК повторно розглянути подану 22 липня 2019 року Токарем Е.В. заяву про повторний перерахунок голосів виборців на виборчих дільницях одномандатного виборчого округу № 69.

Разом з тим, не підлягає задоволенню позовна вимога щодо зобов'язання ОВК провести повторний підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях №№210177, 210312, 210313, 210337, 210696, 210712 в частині, що стосується проведення виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69, з огляду на наступне.

Так, питання щодо проведення повторного підрахунку голосів на виборчій дільниці вирішуються відповідною окружною виборчою комісією за результатами розгляду документів дільничної виборчої комісії та скарг про порушення вимог цього Закону під час проведення голосування та підрахунку голосів на виборчій дільниці, а також під час

транспортування виборчих документів до окружної виборчої комісії, що надійшли до окружної виборчої комісії на момент прийняття документів дільничної виборчої комісії.

Як впливає зі змісту Рекомендації №R (80) 2 Комітету Міністрів державам-членам стосовно реалізації адміністративними органами влади дискреційних повноважень від 11 березня 1980 року, під дискреційним повноваженням слід розуміти повноваження, яке адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду тобто, коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за даних обставин.

Адміністративний суд, перевіряючи рішення, дію чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень на відповідність закріпленим ч. 2 ст. 2 КАС України критеріям, не втручається у дискрецію (вільний розсуд) суб'єкта владних повноважень поза межами перевірки за встановленими критеріями. Завдання адміністративного судочинства полягає не у забезпеченні ефективності державного управління, а в гарантуванні дотримання вимог права, інакше було б порушено принцип розподілу влади.

Принцип розподілу влади заперечує надання адміністративному суду адміністративно-дискреційних повноважень - єдиним критерієм здійснення правосуддя є право. Тому завданням адміністративного судочинства завжди є контроль легальності. Перевірка доцільності переступає компетенцію адміністративного суду і виходить за межі завдання адміністративного судочинства.

Наведене узгоджується з практикою Європейського суду з прав людини в справах "Клас та інші проти Німеччини", "Фадеева проти Росії", "Єрусалем проти Австрії", в яких останній зазначив, що завдання суду при здійсненні його контрольної функції не полягає у підміні органів влади держави, тобто суд не повинен підмінити думку національних органів будь-якою своєю думкою.

У зв'язку з наведеним суд не може зобов'язати уповноважений державний орган прийняти певне рішення, що віднесене до дискреційних повноважень такого, без дотримання порядку, встановленого законодавством.

У випадку прийняття судом рішення щодо зобов'язання ОВК провести повторний підрахунок голосів виборців, яке по суті буде передувати розгляду таким органом заяви Токара Е.В. від 22.07.2019 р., суд порушить принцип розподілу влади та втрутиться у виключну компетенцію уповноваженого на прийняття такого рішення органу, що є порушенням основних принципів адміністративного судочинства.

Суд вважає, що зобов'язавши уповноважений орган розглянути подану позивачем заяву у порядку, встановленому виборчим законодавством, суд забезпечить належний захист порушених прав позивача з дотриманням законодавчо закріпленого принципу розподілу влади.

За приписами ст. 245 КАС України у разі задоволення позову суд може прийняти рішення, в тому числі, про: визнання протиправним та скасування індивідуального акта чи окремих його положень; визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії; інший спосіб захисту прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, який не суперечить закону і забезпечує ефективний захист таких прав, свобод та інтересів.

У зв'язку з вищенаведеним позовні вимоги підлягають частковому задоволенню.

Нормами ч. 1 ст. 139 КАС України встановлено, що при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Згідно ч. 3 ст. 139 КАС України при частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог.

Разом з тим, в матеріалах справи відсутній доказ сплати позивачем судового збору при зверненні до Закарпатського окружного адміністративного суду з даним позовом.

Відповідно до ч. 9 ст. 273 КАС України, суд приймає позовну заяву щодо рішення, дії

чи бездіяльності виборчої комісії, комісії з референдуму або члена відповідної комісії до розгляду незалежно від сплати судового збору. У разі несплати судового збору на момент вирішення справи суд одночасно вирішує питання про стягнення судового збору відповідно до правил розподілу судових витрат, встановлених цим Кодексом.

З огляду на вищенаведене, враховуючи часткове задоволення позову, суд вважає за необхідне стягнути судові витрати з обидвох сторін пропорційно до розміру задоволених позовних вимог.

Керуючись ст. 241, 243, 255, 273, 278 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

В И Р І Ш И В:

1. Позов Токара Едгара Володимировича ([REDACTED]) до Державної організації (установа, заклад) «Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69» (місцезнаходження: вул. Ш. Августина, буд. 21, м. Мукачево, Мукачівський район, Закарпатська область, 89600, код ЄДРПОУ – 43038158), третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №69 Балага Віктор Іванович ([REDACTED]) про визнання протиправними та скасування рішення, зобов'язання вчинити дії - **задовольнити частково.**

2. Визнати протиправним та скасувати протокольне рішення №3 від 23.07.2019 р., прийняте Державною організацією (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69" (ідентифікаційний код юридичної особи 43038158).

3. Зобов'язати Державну організацію (установа, заклад) "Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69" (ідентифікаційний код юридичної особи 43038158) повторно розглянути подану 22 липня 2019 року Токарем Едгаром Володимировичем заяву про повторний перерахунок голосів виборців на виборчих дільницях одномандатного виборчого округу № 69.

4. В задоволенні решти позовних вимог - відмовити.

5. Стягнути з Токара Едгара Володимировича ([REDACTED]) в дохід держави (стягувач – Державна судова адміністрація України) на наступні реквізити: Отримувач коштів: ГУК у м. Києві/м. Київ/22030106, код ЄДРПОУ: 37993783, банк отримувача: Казначейство України (ЕАП), код банку отримувача (МФО): 899998, рахунок отримувача: 31211256026001, код класифікації доходів бюджету: 22030106) судовий збір у розмірі 768,40 грн. (Сімсот шістьдесят вісім гривень 40 коп.).

6. Стягнути з бюджетних асигнувань Державної організації (установа, заклад) «Окружна виборча комісія з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 69» (місцезнаходження: вул. Ш. Августина, буд. 21, м. Мукачево, Мукачівський район, Закарпатська область, 89600, код ЄДРПОУ – 43038158) в дохід держави (стягувач – Державна судова адміністрація України) на наступні реквізити: Отримувач коштів: ГУК у м. Києві/м. Київ/22030106, код ЄДРПОУ: 37993783, банк отримувача: Казначейство України (ЕАП), код банку отримувача (МФО): 899998, рахунок отримувача: 31211256026001, код класифікації доходів бюджету: 22030106) судовий збір у розмірі 1536,80 грн. (Одна тисяча п'ятсот тридцять шість гривень 80 коп.).

Рішення може бути оскаржене. Апеляційна скарга на рішення суду подається у дводенний строк з дня його проголошення. Апеляційна скарга подається відповідно до вимог п. 15.5 ч.1 Перехідних положень КАС України (в редакції Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 03.10.2017 року №2147-VIII).

Рішення набирає законної сили в порядку та строки, передбачені ст. 256 КАС України.

Головуючий суддя

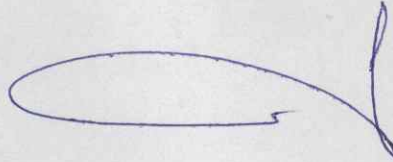
Судді

Р.О. Ващилін

Я.М. Калинич

П.П. Микуляк

